

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Nummer Toegang: 3.05.08

Inventaris van de archieven van de Gevangenissen en het Huis van Bewaring te Naaldwijk

Versie: 06-11-2020

J. van der Meer

Nationaal Archief, Den Haag 1994

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Inhoud.....	8
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	8
Verantwoording van de bewerking.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
I ARCHIEF VAN HET COLLEGE VAN TOEZICHT OVER HET HUIS VAN BEWARING TE NAALDWIJK, 1847 - 1877.....	11
II ARCHIEF VAN DE CIPER VAN HET HUIS VAN BEWARING TE NAALDWIJK, 1857 - 1877.....	12

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Huis van Bewaring te Naaldwijk

Archiefbloknummer:

3354

Omvang:

10 inventarisnummer(s) 0,20 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Huis van Bewaring te Naaldwijk, 1821-1877

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief van het huis van Bewaring te Naaldwijk bevat onder ander een register van notulen van vergaderingen, een instructie voor de cipier, registers van inschrijvingen van gedetineerden en staten van veroordeelden tot vervangende gevangenisstraf.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

Het archief kent geen materiële beperkingen.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Huis van Bewaring te Naaldwijk, nummer toegang 3.05.08, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Strafinstellingen Naaldwijk, 3.05.08, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

GESCHIEDENIS

In Naaldwijk is in 1821 een kantonaal Huis van Bewaring gevestigd. Het bevond zich in het gemeentehuis en bestond uit één vrij ruim en lichtig vertrek op de eerste verdieping en een donker hok op de zolder. De veldwachter ter plaatse deed tevens dienst als cipier. In 1854 deed de Minister van Justitie aan de Commissaris des Konings het voorstel het Huis van Bewaring te Naaldwijk op te heffen vanwege de schamele ruimte, waardoor mannen en vrouwen niet gescheiden konden worden. Het Huis van Bewaring te Delft, dat ruimer was, zou dan de functie van het Naaldwijkse Huis over moeten nemen. Het College van Toezicht protesteerde vanwege de grote afstanden naar Delft en gaf aan dat er mogelijkheden waren om een tweede vertrek voor vrouwen in te richten. ¹ De Minister kwam vervolgens op zijn voorstel terug.

Als gevolg van de reorganisatie van de Rechterlijke Macht in 1877 werd het kanton Naaldwijk opgeheven en het Huis van Bewaring werd met ingang van 22 mei van dat jaar gesloten. ²

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Bij de sluiting van het Huis van Bewaring in 1877 werden de archiefbescheiden opgestuurd naar het College van Toezicht van het Huis van Bewaring te Delft, omdat het kanton Naaldwijk deel ging uitmaken van het kanton Delft. ³ Bij deze afsluiting van het archief is ook een inventaris opgemaakt, die in het archief zelf niet aanwezig is.

In 1972 werden de bescheiden door de griffier van het kantongerecht te Delft overgedragen aan het hulpdepot van de Rijksarchiefdienst te Schaarsbergen, ⁴ waarna de stukken na het maken van een onvolledige plaatsingslijst naar het Rijksarchief in Zuid-Holland zijn overgebracht.

De rechtstitel is (nog) onbekend

¹ Zie inv.nr. 2: Ingekomen brief van de Commissaris des Konings, A no. 9494 2e afd. d.d. 6 oktober 1854.

² Petersen, Gedetineerden onder dak, 233 en inv.nr. 2, ingekomen stukken over 1877.

³ Zie inv.nr. 1: Uitgaande brief aan het College van Toezicht te Delft, d.d. 23 augustus 1877, nr. 178.

⁴ Archief van het Rijksarchief in Zuid-Holland, dossier over het Huis van Bewaring te Naaldwijk.

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

Voor informatie over de registers van gedetineerden en complementaire archieven wordt de gebruiker verwezen naar de Algemene Inleiding, XXI-XXIV.

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

Bij de inventarisatie zijn de stukken opnieuw beschreven en geordend en ingedeeld volgens het gebruikelijke onderscheid tussen de archieven van het College van Toezicht en de cipier.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

I ARCHIEF VAN HET COLLEGE VAN TOEZICHT OVER HET HUIS VAN BEWARING TE NAALDWIJK, 1847 - 1877

1	Register van notulen van vergaderingen,
1855-1869.
Achterin zijn de kopieën van de uitgaande brieven over de periode 1855-1877 afgeschreven.	1 deel
2	Ingekomen stukken,
1847-1877.	1 pak
3	Uitgaande brieven; concepten, minuten en afschriften,
1847-1855.	1 omslag
1	Kopieboek van uitgaande brieven,
1855-1877.
De brieven zijn achterin het register van notulen van vergaderingen afgeschreven.	
4	Instructie voor de cipier,
1865.	1 stuk

II ARCHIEF VAN DE CIPIER VAN HET HUIS VAN BEWARING TE NAALDWIJK, 1857 - 1877

- 5-7** Registers van inschrijving van gedetineerden in het Huis van Bewaring (model 1),
1857-1877. 3 delen
- 5** 1857 - 1865 okt 22
- 6** 1865 nov 18 - 1873 aug 18
- 7** 1873 aug 18 - 1877
- 8** Register van signalementen van gedetineerden (model 1a),
1857-1865. 1 deel
- 9** Staten van veroordeelden tot vervangende gevangenisstraf,
1862-1874. 1 omslag
- 10** Register van voorwerpen die door de cipier bij binnenkomst van de gedetineerde in
beslag zijn genomen en bij vertrek zijn afgegeven,
1868, 1874 - 1876. 1 katern